

METSIEN MONIMUOTOISUUS

METSO

20.10.2026 Jyri Pääkkönen

Sisä-Suomen elinvoimakeskus
Lupa- ja valvontavirasto

EVK:

- Vapaaehtoisen suojelun edistämis- ja rahoitustehtävät
- METSO-ohjelma (Valtioneuvoston periaatepäätös)
- Helmi-ohjelman soidensuojelu

LVV vastaa:

- Luonnonsuojelulain valvonnasta ja ohjauksesta
- Valtion Lsl:stä aiheutuvasta korvausvelvollisuudesta
- Kansallisista luonnonsuojeluohjelmista ja Natura 2000 -verkostosta
- Laji- ja luontotyyppisuojelusta

METSO

Metso

- Valtakunnallisesti n. 99 500 ha
- Pirkanmaa n. 6200 ha
- PTT/Sweco tutkimustulos: Vaikutus metsäluonnon monimuotoisuuteen on ollut positiivinen. Ohjelman rahoitus ja resurssit eivät kuitenkaan ole olleet riittäviä pysäyttämään metsäisten luontotyyppien ja -lajien taantumista.
- Metso, Helmi, ennallistamissuunnitelma: 2026–2030, fuusio 2031–2040

METSO

METSO -ohjelman toteuttaminen 2026->

- Ohjelmassa haetaan aikaisempaa parempaa kustannusvaikuttavuutta.
- Keskittyminen valtakunnallisesti ja alueellisesti tärkeimmille kohteille.
- Kohteiden etsimisestä on monilla alueilla siirrytty jatkuvaan ylitarjontatilanteeseen.
- Julkisen rahoituksen rinnalle tarvitaan yksityistä rahoitusta ja muita toimijoita

mm. Luonnonperintösäätiö, One Planet jne.

- Luonnonarvomarkkina

Suojelutilanne

Metsätalousmaa		Metsätalousmaa - Metsämaa ha
VMI 13/14 (2020-2024)	Pirkanmaa	964 000
Lakisääteiset suojelualueet		Metsämaa ha
		.1A+1B+1C LAKISÄÄTEISET SUOJELUALUEET
Pinta-ala ha	Pirkanmaa	35100
		Lakisääteisessä suojelussa
		3,63% metsämaa pinta-alasta
		4,16% metsämaa + kitumaa mukana

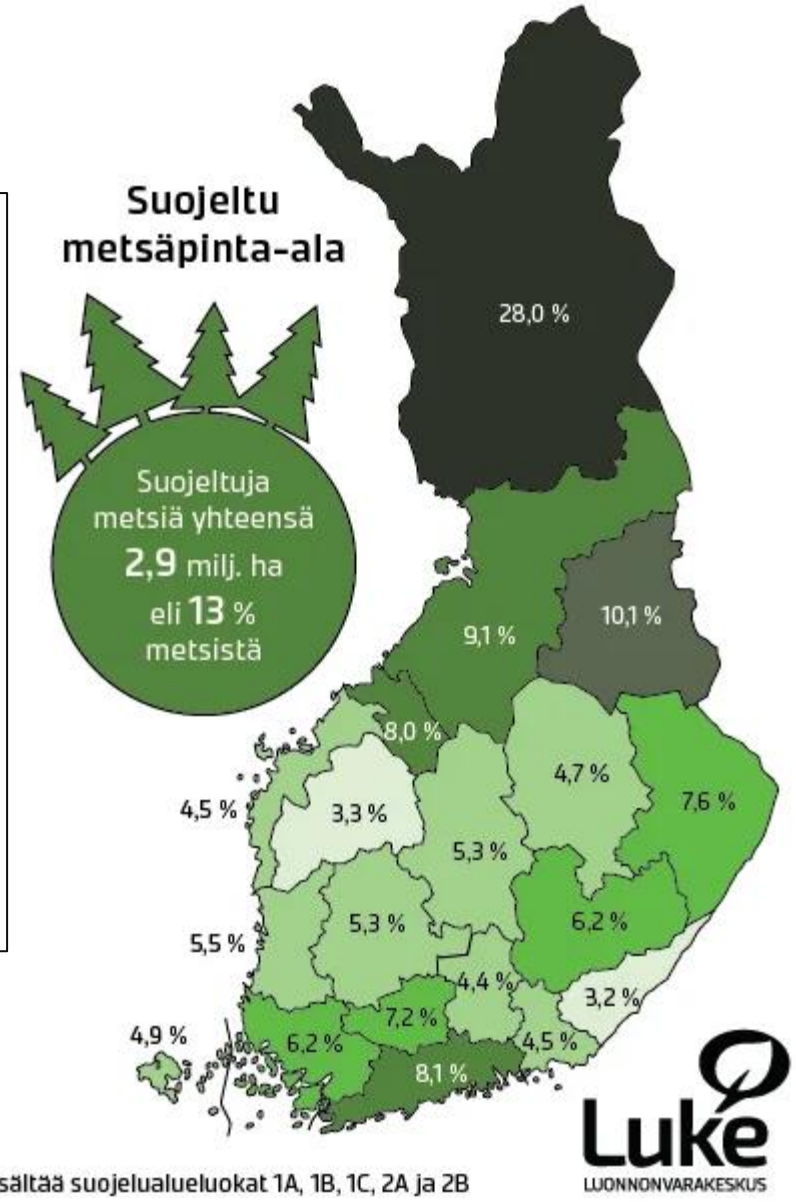

Suomen virallinen tilasto (SVT): Metsien suojelu [verkkojulkaisu].
Helsinki: Luonnonvarakeskus [viitattu: 26.11.2025].
Saantitapa: https://statdb.luke.fi/PxWeb/pxweb/fi/LUKE/

METSO

Zonation vs. mki tarkastelu

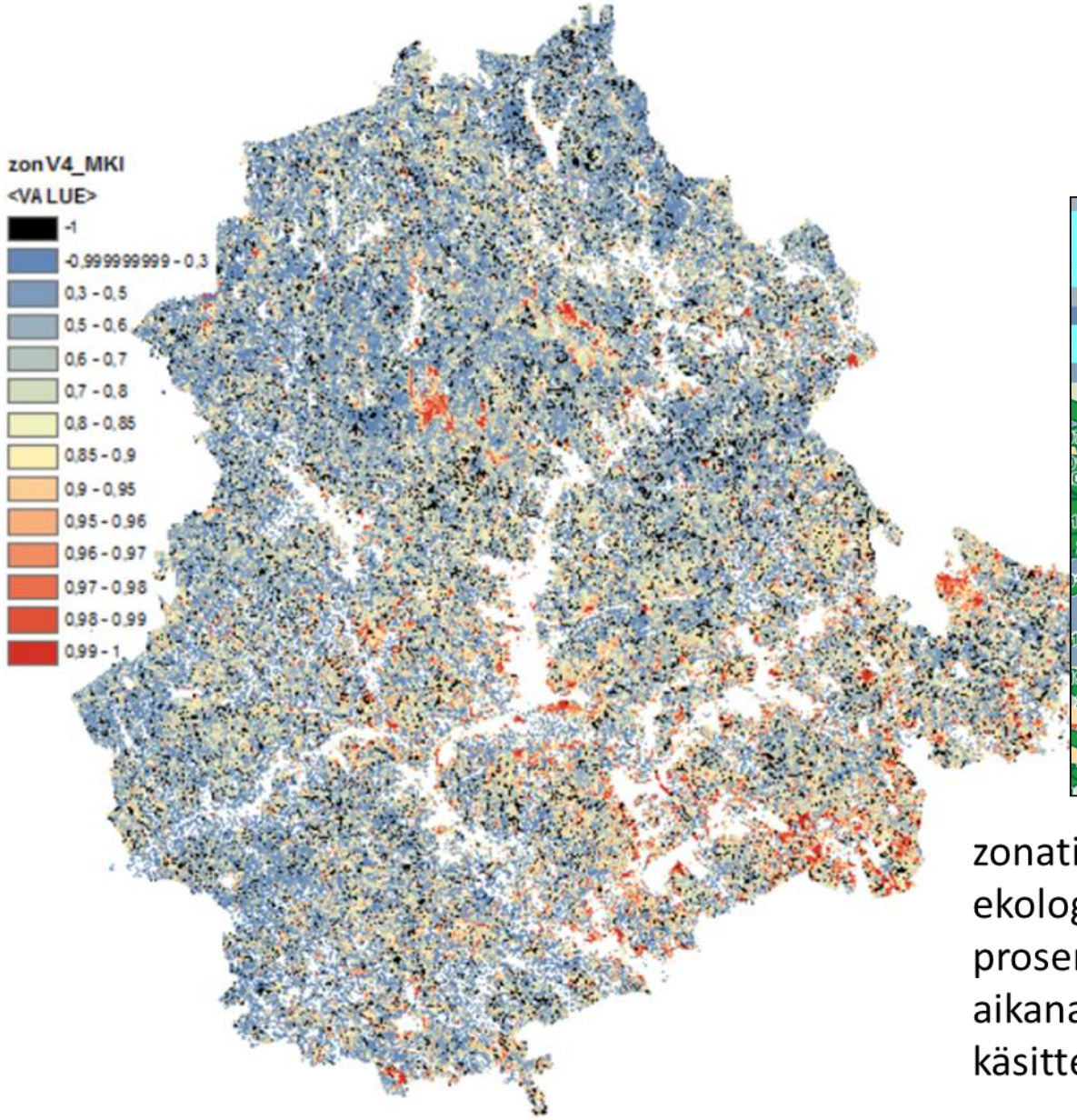

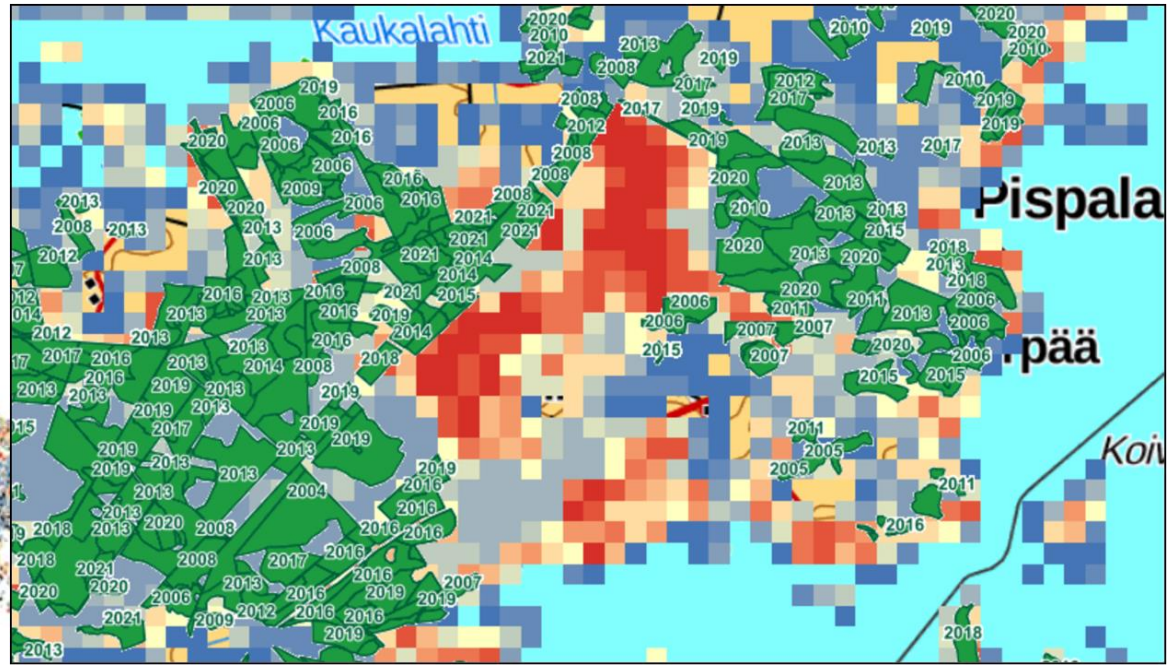

zonation-mallinnuksen perusteella ekologisesti **parhaasta yhdestä** prosentista metsiä oli noin **2,5 vuoden** aikana käsitelty (tai tulossa lähiaikoina käsittelyyn) **noin 7,7 % pinta-alasta**.

Tomi Heilala & Tytti Kontula / Biodiversiteettikeskus, SYKE 2020

METSO

Tiedon lähde

1900-luvun alkupuolisko. Näytteitä katoamassa olevista luonnontilaisista metsistä tutkimustoimintaa varten ja malliksi metsänhoidon kehittämiselle.

A.K. Cajander

”Aarniometsäjätteet ovat järkiperäisessä metsänhoidossa yhtä tärkeät kuin metsätieteelliset koekentät konsanaan.” A.K. Cajander

”Luonnontilaisten metsien puute voi vastaisuudessa tulla biologisen näkemyksen vaillinaisuutena metsäammattipiireissä ikävällä tavalla esille.” Erkki K. Kalela

Mastomäki, Pyhä-Häkki. Kuva: Reino Kalliola

METSO

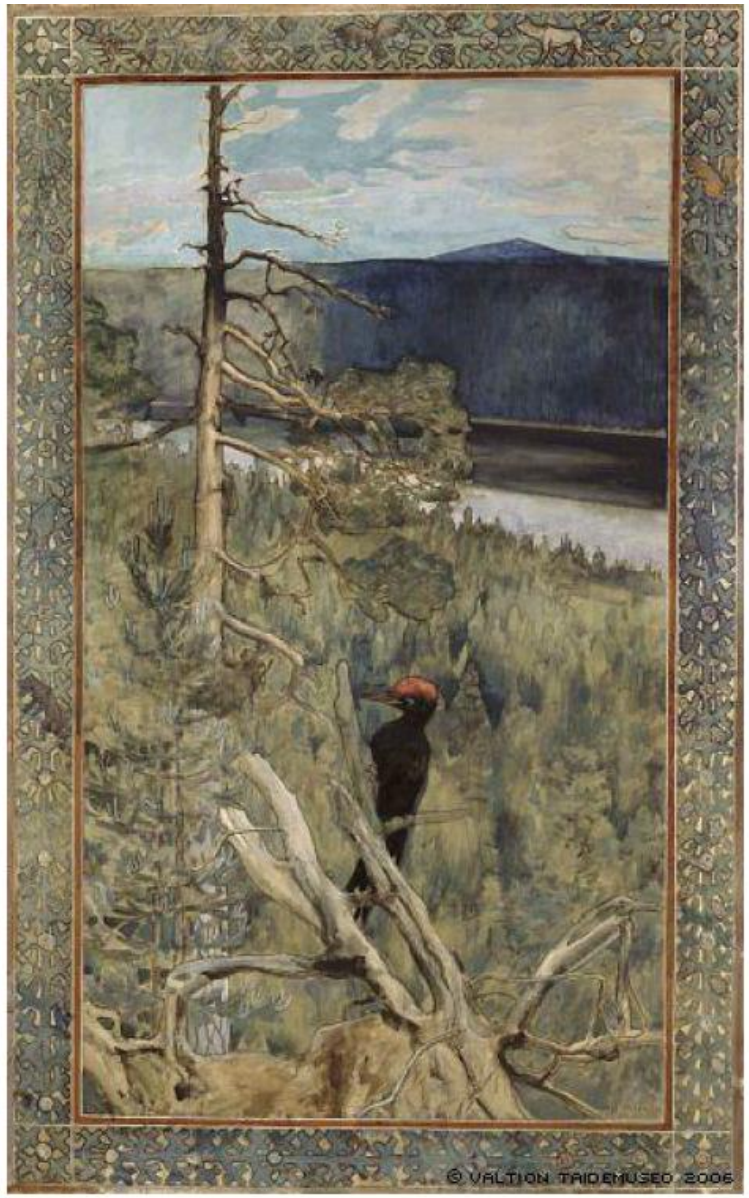

Akseli Gallen-Kallela: Palokärki

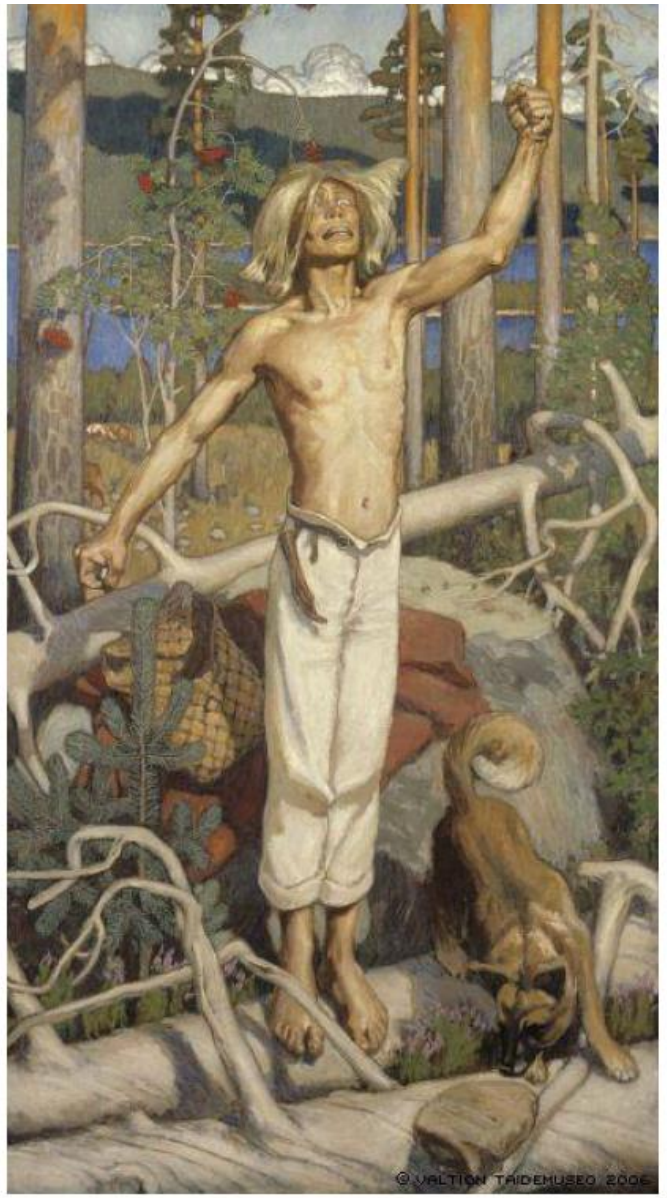

Akseli Gallen-Kallela: Kullervon kirous

Pekka Halonen: Erämaa

METSO

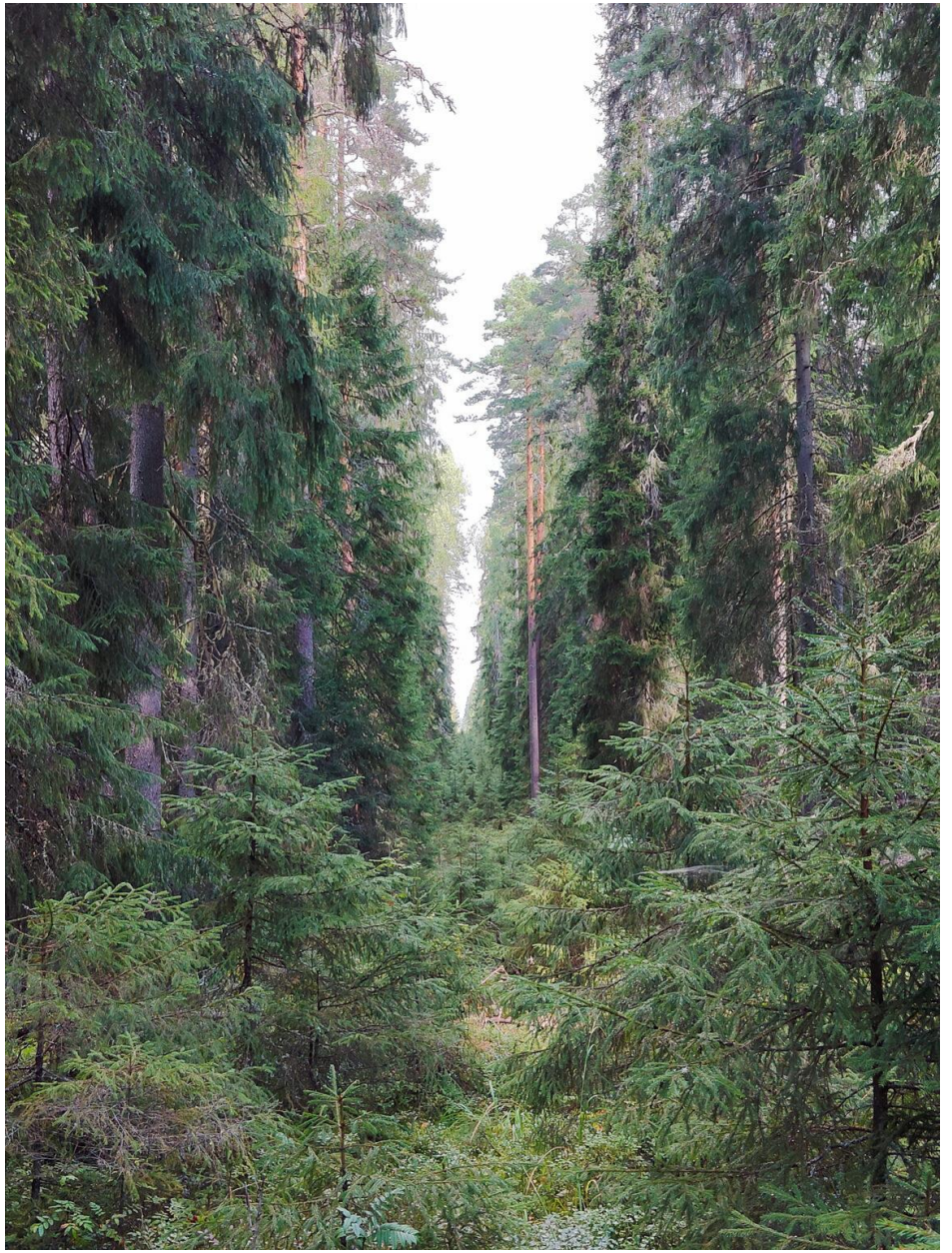

https://biodiful.fi/blogi/kurkistus-metsiemme-menneisyyteen-ja-tulevaisuuteen/

Kristiina Tolvanen, Ilari Sääksjärvi, Matti Salo, Tommi Luoma

METSO

20.10.2026 Jyri Pääkkönen

”Todellisessa suomalaisessa metsässä on kymmenkunta puulajia ja kaikki ikäluokat sirkkataimista 400-vuotiaisiin petäjiin saakka.
Siellä on neljännes puista elossa, neljännes keloina, neljännes katkenneina kantoina ja nojokonkeloina, neljännes maapuina pitkällään.
Ja suunnattoman rikas tuhansien lajien eloyhteisö kasveja, sieniä ja eläimiä.
Ennen kaikkea metsä on pyhättö, jossa ihminen ei riehu eikä revi.”

Linkola, P. (2004). *Voisiko elämä voittaa: ja millä ehdoilla*. Tammi.

Kiitos

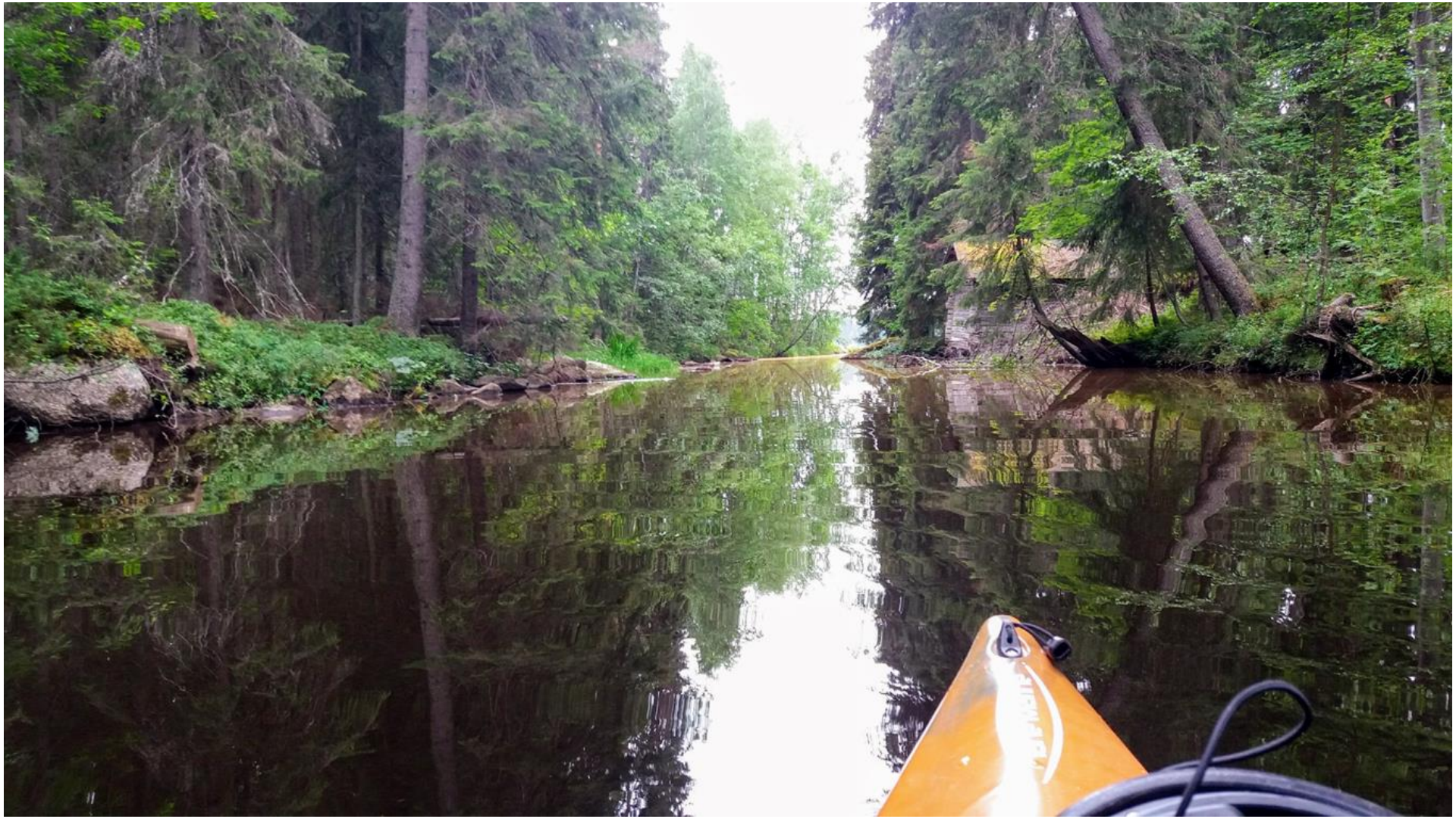

METSO

Jyri Pääkkönen Sisä-Suomen elinvoimakeskus
www.metsonpolku.fi